

DEBRECEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreceni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többzetű
hirdetéseket négy sorát a 10 g.
előzőkkel együtt vételekkel.
Bélyegdíj minden kitérő beiga-
tásért 30 kr.
„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden heti sorát 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHÉK-
MAN H. köv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratokat vissza nem
adatok.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre
Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
Fél évre . . . . . 5 — —
Negyed évre . . . . . 2 — —
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden
közlemény följár. Vevőre
hátr. földszint, a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLYY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
nélkül.

Alkotmányos titkok.

Alkotmányos titkok? czimű röpirat
jelent meg Budapesten: visszaemlékezése-
ket tartalmaz — oly tollból, melyet —
ugy látszik — a legtitkosabb bécsi irodák
tenyéjébe mártottak.

Meg van ott írva minden, a mire az
embernek szüksége van, hogy arról a ne-
vetséges komédiáról, arról az értéktelen, te-
hetetlen szerepről fogalmat nyerjen, a
melynek neve... magyar miniszterelnökség.

Először is gróf Andrássy Gyuláról ta-
lálunk igen jól talált képet ezen —
ismételjük a hitelesség minden ösmer-
tető jelét magában viselő könyvben.
Mindjárt a jelige is fölér egy kis le-
leplezéssel: »Andrássy egykor nagy ember
lesz» — mondja... Andrássy. Régi dolog,
hogy a hol hiszünk van, ott nincs valódi
nagyaság. A király reggel hat órákor kél
fel, hogy az országág gondjait pontosan
végezhesse: minisztere délelben jelent meg
a miniszteriumban, meglett öregkora da-
czára is órák gondját fordítva kifogásolhat-
lan hajviselétére. Valaki bolondná teszi az-
zal, hogy keresztire feszítve, nyilakkal át-
szurva ábrázolja viaszból; s a viasz-diplo-
mata ezt az ostobaságot ott tartja rit-
kaságai között s mutogatja fűnek-fának!

Nagy háboru, évekbe nyúló forrongás okát
képezi a bosnyák foglalás; Andrássy — a
kicsinyes élekek és szójátékok államböle-
se — azt a szellemid örültséget kockáz-
tatja, hogy »Bosznia elfoglalá-
sához elég egy zenekar».

Mintha Boszniában olyan nagyon tudnák,
hogy mi az a »Gott-erhalte!« És ilyen
könnyelmű, ily felületes, ilyen hiu ember
nem egyéb egy szellemes, sima udvaronc-
nál, a mi egy komoly lapban a tárczairó,
egy szintársulatnál a bonvivant, ilyen em-
ber folyt be Európa sorsára! Nem is hasz-
nálták fel egyébre, mint arra, hogy a gyü-
löletes orosz politikát élvezzék, ügyes modor-
ával s szemfényvesztésével hol elejtse, hol
tetszetősebbé tegye. Hízelegni az osztrák
lecepező, — tönkre vert generálisok
porosz ellenes megtörő-dühnek — Bismarck
ellen (oh Dávid, Dávid, a ki nem találod
el Góliáthot!) dolgozni — s végre Bismarck
parancsára — szakítani Goresakoffal s
a Beust által üzött Goresakoff-politikával s
frigyre lépni a königgrázi vasvessző keze-
lőjével. Ez a leleplezés, melyet a könyv
meglehető — valószínűséggel tüntet föl,
furesa világot vet arra, a gyöngéd viszony-
ra is, melyek híret Andrássy örömet ter-
jesztette magáról és Bismarckról.

A bosnyák és herzegócz foglalás dol-
gai nagyon tekintélyes részét képezik a
röpiratokban foglalt leleplezéseknek. And-
rássy kecses tánczlépéssel ugrott a szikla
kelepeze. A magyar kormány nem tudta,
mit akarnak hát Boszniában? — beleme-
gyünk-e? — tovább is megyünk? — ott
maradunk? Gróf Lónyai Menyhértre rábízták,
ugyan, hogy az udvarnak a bécsi »Krach«
által megrogant pénzügyeit rendezze; Bittó
Istvánról nem bánták, hogy ő legyen ama
bizonyos hid, a melyen át Tisza Kálmán
elérje a vörös bársony karszékek szárazfö-
lét; báró Venckheim Bélával bizonyára be-
szélték a sport legkényesebb kérdéseiről és
Szlávy Józsefről sem tagadta az udvar,
hogy nagyon jó ember. De Boszniáról, de
Herzegovináról nem beszéltek velök. Ez a
néggy, — egymást követő ma-
gyar kormányelnök null a és
zérus volt, kik a nagy tényeket meg-
előző rekkenő hőségéről, a feketén tornyo-
suló fellegekről nem is sejtették, micsoda
vihar van készülöben. Sőt ha egy-egy ko-
rai villám, egy-egy távoli dördülés fel is
költé Cassandra, az örökösen aggódó, ag-
gályáiban soh sem családó ellenzék kételeyit
s kérdést intéztek a miniszteri karosszékek
színeire: vállvonogató szájalommal, ta-
gadásokkal feleltek szegények, a kik —

tudtokon kívül is — csak »csalított csa-
lók» voltak.

Hanem hiszen reájok következett Ti-
sza Kálmán!

Tisza Kálmán előtt már nem volt rejté-
ly a foglalás terveze. Ő már tudta,
mért kancsal a közös hadügyminiszter:
Bosznia felé sandit! Előtte már 1875-ben,
dicső(?) minisztersége előtt sem volt
titok, hogy Bosznia, Herzegovina termé-
kenységét nem sokára egy kis jó magyar
vérenek kell fokoznia. Ő tudta, hogy nem
is okkupáció, de annexió az, a miben Bécs
nem mesterkednek. De nem is azért köztöl-
ték Tisza Kálmánnal, mintha az ő bölse-
ségére lett volna szükség a bosnyák ka-
landhoz Dehogy! Azt szabták az ő immár
nyolcz esztendő s hatalmának fölté-
telül: Ugrassa bele nemzetét ebbe a sze-
renesétlen vállalatba, — szervezzen mame-
luk-hadat, szolgálatkész parlamentit töb-
séget, melynek gépezetéből (mint a szeska
holmi jöfélé szeszkavágó gépből) — készen
hulljon elő a nagy hadisere, a sok katona
és mindazon áldozat, a mennyi a dynasztia-
kus hiúság e kielégítésére okvetlen szük-
séges volt. Gondoljunk vissza azokra a ta-
gadásokra melyekkel az ellenzék előtt lep-
telte a boszniai terveket és arra a folytonos
ámitásra; gondoljunk vissza az ő szomorú
szerepére mindazzal szemben, a mi azután
mégis csak megtörtént! Ha a könyvnek
nincs igaza abban hogy Tisza Kálmán tudta
a történéseket, akkor ő is olyan maga
tehetetlen báb volt, mint négy előde, a kit
Bécsben rángattak, hogy Budapestet tánc-
zoljon: ha pedig igaz a leleplezés — Ti-
sza Kálmán szerepe még szomorubb. Ne-
hány év múlva arra is fog akadni ember, a ki
világot derít a korrupció, az önállótlan-
sá s a nemzeti-tönk felé közeledés azon korá-
ra, melynek a Tisza K. neve annyira össze-
forrott! Furesa leleplezések lesznek azok!

És az előttünk fekvő könyv nagyon
jól kérdi, hogy azok az u. n. államférfi-
ak, a kik a monarchiát könnyelműen,
vagy rosszhiszeműen belevitték a bonyodal-
makba, azok vajon lesznek-e oly erősek, hogy
azokból ki is ragadják s kedvező megoldás-
hoz vezéreljenek? Vagy úgy járnak, mint
a rossz színműírók, a kik nagy könnyűség-
gel bonyolítják össze meséjüket s rendesen
a legsilányabb megoldással lépnek elő?

Nem tudjuk, — a kik nálunk politi-
kát csinálnak, egyszersmind le is járják
magukat.

— Országgyűlés. A ház többsége tegnap
Ráday honvédelmi miniszter által az ülés elején
benyújtott javaslatot a honvédség szabadságot
állományában mutatkozó tisztihány pótlásáról
szólót, éljenzéssel fogadta. A miniszter így
szólott: Van szerencsém bemutatni az 1882.
évi XXXIX. t. cz. 4. §. 14. pontjának kivételes
alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot, melynek
értelmében, tekintettel a honvédség szabad-
ságot állomány tisztikarában letező nagy hi-
ányra, a közös hadsereg tartalékából az 1873.,
74., 75., 76. években besorozott egy évi önk-
kéntesek, valamint az azok közül kinevezett
tiszték, idő előtt és azonnal a honvédséghez
fognának áthelyeztetni. (Élenk helyeslés és
éljenzés.)

A képviselőház különben a közadók
kezeléséről szóló javaslat tárgyalását
folytatta. Az általános vitában ma még csak
Lázár Ádám beszélt és előadót a zárszó-
jogával; Madarász József előadott a szótól.
A javaslat nagy többséggel részletes tárgyalás
alajául elfogadtatták, a tárgyalás a 8. §-ig
haladt. A részletes tárgyalásban Földes,
Gyórti Pető, Szapáry miniszter, Te-
leszky, Hegedűs Sándor, Rakovszky
István, Horánszky és többször az előadó
vettek részt. A 4 §-nál a Teleszky által
ajánlott pótlás, nem különben ezen és az 5-ik
§-nál az adózó közönség érdekében tett módo-
sítványai elfogadtattak. Az ülés végén Szé-
chenyi miniszter terjesztett be egy javas-
latot a Svájjal kötött állategészségi egyez-
ményről, mely a közgazdasági bizottsághoz
utasítottatott.

LEVELEZÉSEINK.

— (Várnak Párisban.) —

Páris, április 18

T. Szerkesztő ur!
Jóllehet, hogy száznál is többet alszunk,
mire a debreczeni cikk kijönnek, már
megkezdettük az előkészületeket fogadásukra.
Ez ugyan nem fájlászane rendezés sat-ben
nyilvánul, hanem még eddig, a muzeumokban
jobbán csak a tárgyak minőségére fektettünk
kiválóan nagy súlyt, most azok elhelyezését is
emlékkönyvünkbe kell jegyeznünk, hogy honfi-
társaink ittlétük alatt kalauzok és tolmácsok
lehesünk. Hála a francziák józlesének, va-
sárnapjaink egészen szabadok, ez igen
megkönnyíti helyzetünket, s mire »ők« itt les-
nek, mi teljesen elkészülünk.

Nálunk a vasárnapot is, a legtöbb üzlet-
ben ott kell töltöni s így lehetlenné van
töve, hogy ismereteinket tovább fejlesszük.
Rajzolásra, könyvvitel, vagy a helyesírás
elsajátítására segédeink semmi szabad idővel
sem rendelkeznek. Meggyőződésből beszélök.
1878-9. telén Schvaizer Károly ur a
kolozsvári iparos ifjusági önképző és beteg-
gelyző egylete tagjainak följárolta magát
díjtalanul a rajzban oktatásra s a százötven
tanulni vágyó egyleti tag között alig há-
rom akad, ki 8 órára hetenként négyszer
pontosan megjelenhetett.

S ugy is voltunk Debreczenben a hason-
czélú egyletnél 1881-ben. T. Zala y Márk
felső kereskedelmi iskolai tanár ur a könyv-
viteltant adta elő 3 hónapon át s az utolsó
óra, a tanfolyamra iratkozott 24 iparos se-
gedből 3-an maradtak. Valamivel jobban si-
került Szédlák ur szabászati tanfolyama
ugyanacsak a fentirt debreczeni egyletnél, mi-
után csak egy iparág munkásai részére volt
rendezve, ki lehetett azok holt idényét választani.
Hozhatnék még sok példát föl, például a
b. gyulai és csabai egyleteket, hol az első-
nél megtörtént 80. és 81. telén, hogy egy igen
kintélyes tanár, talán mikor a harmadik órára
ment volna, magát találta a teremben. Ezeknél
jobb sikert kívánok a most kezdődő temesvári
iparossegédek tanfolyamának.

De eltertem czéomtól, mert azt akartam
szorba írni, hogy mi mindent fogunk
itt látni a debreczeniek, kiknek
neve alatt a kirándulók között bizonyára az
ország minden részéből fogunk itt régi ismer-
ősöket találni.

Ha semmi, csak maga a Louvre volna
Párisban, az is megérdemelné, hogy minél
többen csatlakozzanak a kirándulókhoz. Maga
a »Louvre«, melyben a remekművek ezrei áll-
nak a látni vágyónak rendelkezésére. Köztük
»Céricoult viharja«, mely velőt ráz, szívet tép
s sikoly kényszerít az ajkra, melyen a vér még
melegnek látszik, melyen a széthulló gerenda-
kat már csak a holtak görcsös fogódzása s a
meghajtva megdermedt inak kapcsolnak össze.
Hol Renni utánozhatlan férfi alakjai, melyeken
a lelek fájdalmait, hatalmas szelleme a tagok
minden izmán kifejezésre emel. Reméihez ha
soulök némileg Rembrandt művei, az éveiből
nehányat, most másolnak.

De a másolatok alig mutatnak valamit,
míg Cagliari vallástörténelmi képei, Krisztus
utolsó vacsorája stb. másolatban is igen jól
mutatnak. Miért is a halászat keresve, Cagliari
minden képeről készülnék ez idő szerint len:
a Louvrebán kisebb-nagyobb alakban másolatok.
Cagliarin kívül Vecelio Tiziano, Ribero,
Murillo, Dyck (Anton Van)-nak vannak legtöbb
másolói leginkább szent képekkel. Rubens és
Rafaeltól szintén kevesen másolnak, pedig
Rubensnak sok és nagy képei vannak, Rafael
től kevesebb és kisebbek, de annál értékeseb-
bek. Sok van Vottau és Champagnyak s hozzá
kitaúók is. De nem sorolom mind elő, mert egész
könyvet kellene írnom. Csak Suiderst említem
még, ki az ösmert állatok mindenikét néhány
képén bemutatja. Az oroszlan alá, kit királyi
méltóságú állásban fest, jérczét és kakast he-
lyez, közel melleje rókát és bányánt, odább
farkast és lovat, elejök galambot, kutyát és
macskát s az ágra kanarít, csizet, stiglinczet,
stb. közel egymás mellé s a száraz ágra, mely
mellett van, favágót, hogy kopogásával kiserje
emzek éneket.

Ugyanígy tesz a tengeri állatokkal is,
összerakja mind egy csomóba, a czápától az
alig látható növény alaku állatocskáig s Suid-
erst így bemutatja néhányképen csaknem, az
összes állatokat. Jöjjenek önök me-
n-t-ül-töb-ben s mindezt megnézik s bizo-
nyára nem fogják meg banni.

— Az udinei esküdtzék ítélete a két
elfogott föltöt, kiket O b e r d a n k merénylét-
ben bünrészesnek tartottak tudvalevőleg föl-
mentőleg hangzott. És a sajtó ilyen esetekben
mutatja meg, hogy lehet a szunyogot elefántá
feljűjni! Most, a midőn az olasz szövetség
monarchiánkra nézve mellekessé tette az irri-

denta működését, arról vezércikknek, hogy
ezen esküdtzék ítélet Olaszországnak mo-
narchiánkat irant való ellenszenveről s az irri-
denta hatalmáról tanuskodik. Pedig az egész-
nek nincs egyéb jelentősége, minthogy Gio-
dano és társai ártatlanok levén, nem ítéltet-
hettek el. Az igazságot nem mindenütt lehet a
politikai látszat kedvéért megsérteni.

— Az orsz. függetlenségi párt vasárnap
tartott értekezletet a napirend előtt Madar-
ász József bejelenté véleményét a fumei
ügyben, melyet hetfőn a ház elnöke által
teendő előterjesztésre fog adni. Tudomásul vé-
tetett. Madarász József előterjeszti, hogy a
bukovinai magyarok sorsa, kik indulófelben
vannak, a tudósítások szerint megrendítő
Az ország becsülete van most
már ez ügyhöz köve, s azt hiszi, hogy tovább
hallgatni nem lehet. Zárt ülést kíván tartatni.
Hozzászóllottak a kérdéshez: Thaly, Szé-
derkényi és Mocskary és elhatározták,
hogy holnap d. u. 1 órára zárt ülés tar-
tása keressék. Ezután a közadók kezelsére
vonatkozó javaslat részletes tárgyalása követ-
kezett, mihez Ferenczy és Földes
indítványokat és módosításokat adtak be. A
részletes tárgyalás folytatni fog.

— Belföldi hírek. A hovárt orsz.
gy. választásai véget értek: 27 kerületben
Kormánypárti, négyben Starcevicz párti és
háromban Mrazovicz párti választott meg.
Egy kerületben szűkebb választás és egy ke-
rületben új választás szükségére forog fenn. A
szász képviselőkk a »Wiener Allgemei-
neine Zeitung« szerint apr. 21-én értekezlet-
tet tartottak, mely alkalommal Wolff képviselő
beszédével foglalkoztak, ki a képviselőház
utóbbi ülései egyikén a berlini Schulverein
állásponjtára helyezkedett. Az értekezlet-
rosszalta Wolff beszédét. Az elő-
latok szállítására nézve a közleke-
kedési miniszterium a kereskedelmivel egy-
térőleg oly intézkedéseket tett, melyek az ér-
dekelte közönséget teljesen ki fogják elégiteni.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

— A r a d m e g y e közgyűlésén Kossuthnak
megyéink közönségéhez intézett levele eljenzé-
sek közt felolvastattak s elhatározottak, hogy
a levéltárban őriztessek.

BENŐ
közelében.
üzletemet e tavaszi
cikkekkel:
bobb brüni, reichen-
más külföldi szö-
állitok, és ezek jó
eddig tett számos
mek kalapok:
kalapok 2 frt 50 krtól
krtól kezdve.
akkendőkben, gallé-
selyem és másfele
rökben.
forinttól kezdve.
áslik bőröndök és
eszközök!
cipők:
gyárból raktá-
gyszinten karis-
mények is.
ka közelében.
SEF
ek ujonan
minőségű
a tavaszi
ket, eső-
kész női
elkeszi-
nlani. —
t, szóval
maradtam
mel:
OSZSEF.
kárpitós-butor.
ba berend-zésére
ár mellett
szletben kapható
SÁNDOR
g szabadalmazott
szítő és butor-
o-nál
ESTEN.
f tér 6. sz. a.
da átellenében.
és nagybömbmrvü be-
lönös árleengedés.
nyezk ingyen.
gerich-fele
BONBONOK.
ból gyártva Strubecker
és vegyészről. László
se Nr. 6. Felül mulha-
se mell- és tüdőbeteg-
bronchial. nyálkásság,
nehéz lélegzés, és gyer-
utnál
szeggel van ellátva.
schneck V. Emil gyógy-
omcruan tekiut né-
mely be-
giele minden eredmény-
ukinek, különösen pedig
melegen ajánható a
nyvecske, mert abban bő-
ják annak, hogy a nehéz
gyógyzerek alkalmazása
szabadult, vagy legalább
„Betegbarát” kívánatra
önvívás által (Bécs I.
küldetik meg, úgy hogy
a levelező-lapért kell 2
(11).

BENŐ
közelében.
üzletemet e tavaszi
cikkekkel:
bobb brüni, reichen-
más külföldi szö-
állitok, és ezek jó
eddig tett számos
mek kalapok:
kalapok 2 frt 50 krtól
krtól kezdve.
akkendőkben, gallé-
selyem és másfele
rökben.
forinttól kezdve.
áslik bőröndök és
eszközök!
cipők:
gyárból raktá-
gyszinten karis-
mények is.
ka közelében.
SEF
ek ujonan
minőségű
a tavaszi
ket, eső-
kész női
elkeszi-
nlani. —
t, szóval
maradtam
mel:
OSZSEF.
kárpitós-butor.
ba berend-zésére
ár mellett
szletben kapható
SÁNDOR
g szabadalmazott
szítő és butor-
o-nál
ESTEN.
f tér 6. sz. a.
da átellenében.
és nagybömbmrvü be-
lönös árleengedés.
nyezk ingyen.
gerich-fele
BONBONOK.
ból gyártva Strubecker
és vegyészről. László
se Nr. 6. Felül mulha-
se mell- és tüdőbeteg-
bronchial. nyálkásság,
nehéz lélegzés, és gyer-
utnál
szeggel van ellátva.
schneck V. Emil gyógy-
omcruan tekiut né-
mely be-
giele minden eredmény-
ukinek, különösen pedig
melegen ajánható a
nyvecske, mert abban bő-
ják annak, hogy a nehéz
gyógyzerek alkalmazása
szabadult, vagy legalább
„Betegbarát” kívánatra
önvívás által (Bécs I.
küldetik meg, úgy hogy
a levelező-lapért kell 2
(11).

Kossuth Lajos levele.

(Kassa sz. k. város törvényhatósági bizottságának.) Melyen tisztelt törvényhatósági bizottság!

Családi ereklyém közé sorozom kegyes levelüket, melylyel engem, a balsorsom által a hazától oly rég óta elszakított, 80-ik élet- évem betöltésének alkalmából megisztelelni méltóztattak.

Lelkem mélyéig meghatva olvasom a sokakat, melyek e megemlékezés kegyét azon nyilatkozattal kísérik, hogy Kassa városának tisztelt közönsége „kifejezést kívánt adni a szeretet és hála érzelmeinek, melyek személyem iránt minden igaz magyarnak szívet el- töltik“ és felszólítanak: keressék s találják „a végeztet kérelmetlen csapásai után vigaszt an- nak tudatában, hogy Magyarország minden hű fiának keble egy oly oltár, melyen az irántami szeretet lángja kiolthatatlan ég.“

Nagy jelentőség rejlik e sorokban tisztelt bizottság! Még ha eléggé elbizakodott lehetnek is személyem számára eltulajdonítani azt, ami egy nevezetes korszak közvéleménye s politikai irányja emlékének szól, alig merném a megajánlott kínos felé kezemet kinyujtani, mert zugolódás tolong ajkaimra a sors ellen, a miért hogy megtagadta becsületet igyekezetem? azt, ami ily kínos birtokára érdemessé tehetné: a sikert hazánk szent ügyének szolgálatában.

De én meg tudom vonni az elválasztó vonalat a közt, ami Kassa városának e nyilatko- zatából ősz fejének mint ajándok juthat, melyet „a végeztet kérelmetlen csapásai által“ felkeltett rokonszevu részvéte nyujt és a közt, ami e nyilatkozatban azon korszak emlékének szól, melybe közletem munkássága bele esik.

Es mi az e korszak emlékében, ami Kassa városa tisztelt közönsége irántam azon kegyességre indíthatja, hogy „me frustra leges et inania jura tuentem“ szeretetének biztosi társával megajándékozom s irányomban még hála-érzetet is említen?

Azon korszak három kimagasló momen- tuma volt: a jobbgyi föld felszabadítása, a jogegyenlőség vívmánya, mely bevette az alkotmány sáncaiba azokat, akik kívül állottak, és a hazra megtámadott független államiságának védelme.

Lehetnek a kiknek lelkébe kegyeletes jöndulatot sugallhat annak emlékezete, hogy a jobbgyi föld felszabadításának keresztülvitelé- ben munkás valék, de Kassa sz. k. város nem jobbgy, hanem földesur volt, a jobbgy föld felszabadítása reá nézve nem előny, hanem anyagi áldozatot volt. Részbe van a szabadalma- zott osztályok azon dícsőségében, hogy ez áldozatot a hazáért készséggel meghozták, de saját áldozatukéért elismerésnek másnak bizonynyal nem adozhatik.

Olyanok is lehetnek a hazában, kiket az indít jóakaratu megemlékezésre, hogy az alkotmány sáncaiba a kirekesztve volt néps- osztály felvételét; de Kassát nem kellett az alkotmány sáncaiba bevenni, mert ő a 13-ik század óta a magyar alkotmányos életnek része, sokszor nyomatékos tényezője volt. Kassa városa büszkén emlékezhet vissza azon időkre, midőn az ősmagyar államszervezetben az alkotmányos jogok gyakorlata a hon védelmé- ben részvét nyomatékával állott arányban, mert azon időkből nem egy oly esetet jey- zett fel a történelem, midőn Kassa városának szava az országgyűléseken döntő súlylyal bírt.

Ez változást szenvedett az idők mostoha folyamában, s a jogegyenlőségnek az osztály- szabadalmak helyére állítására volt szükség, miszerint biztosítva legyen a városok számára azon politikai súly és tekintély, mely őket a nemzet életében megilleti; de ismétlem — Kassa városát nem 1848 vitte be az alkot- mány sáncaiba; a jogegyenlőség vívmánya

pedig a kir. városi polgárság részéről immu- nitások feloldozásával volt kapcsolatos.

Tehát ez sem nyújthat kulcsot azon ér- zelmekhez, melyeknek a tisztelt város tör- vényhatóság bizottsága oly meleg szavakban adott kifejezést, hanem kulcsot nyujt Kassa városának történelmi múltja; kulcsot nyujt az, hogy a magyar haza önállásának, független államiságának cultusa Kassa városának ösköt- től öröklött hagyomány.

Kegyes levelük olvasása közben feleleve- nedik emlékezetemben azon történelmi mozza- natok emléke, melyeknek e nemes város a mult századok szabadságharczaiban színhelye volt s a kimagasló fontosság, melylyel e kor- szakokban bírt.

Ott állapított meg a szerződés Bocskay küldöttei és Illesházy nádor között.

Oda gyűjtötte Bocskay a szabadságért küzdő országrendeket, hogy a bécsi békekötés pontjai felett tanácskozzanak s ott erősítette meg végzéseiket.

Ott írta meg látnoki lélekkel híres vég- rendeletét s ott hajította örök álomra érdem- dus fejét.

Ott tört ki véres bosszuban a magyar szabadság nagy bajnokának nem természetes- nek vélt halála felett a hazafi bu.

Majd ismét ott omlott szét vére a ma- gyar szabadság 62 martírjának, kiket a dü- hönögő Kobb Kassa piacán hóhér pallossal s karóba húzással kivégeztettek.

Ott tartott az országgyűlés, melyen Bethlen Gábor a haza szabadságáért, fegy- vert fogott hazafiaknak, „fejökke, előlőrukká s főgondivelőjükke“ választották.

Ott, mint a nikolsburgi békekötés által nekik átengedett országrészt fővárosában volt Bethlen fejedelem hatalmának székhelye, melyet o y becsben tartott, hogy még fényes menyek- zőjét Brandenburi Katalinnal is — ott állította meg.

Ott köttetett meg I só Rákóczy György- gyel a békekötés.

Ott, mint a szabadság biztos várában, tartott Tököli országgyűlést, miután Kassa hazafias szellemű polgárai a német őrseget maguk lefegyverezték.

Ott tartotta II-ik Rákóczy Ferenc is az ónodi gyűlésen függetlennek nyilatkozottat magyar haza első országgyűlést.

Átalában nincs hely egész Magyarorszá- gon, melyhez a mult századok szabadsághar- czának idejéből anyyi emlék fűződik, mint Kassa nevéhez fűzve van, melynek polgárai kulturális és vagyoni sulyuk, iparuk s élénk kereskedelmi forgalmuk által, a hadászati fon- tosságot, melylyel erődített városuk fekvése- nél fogva bírt, annyira növelték, hogy Kassa Felső-Magyarországnak minden tekintetben fő- városa s a hatalomnak oly gőcpontja volt, melynek birtoka a felső magyarországi többi várak és városok birtoka felett határozott.

Es e multának épen a fontosság kö- vetkeztében rendkívül viszontagságos történel- mén két vonás vonul végig folytonosan; az egyik a szivós határozottság, melylyel Kassa városa saját szabadalmaait a királyi hatalom ellenében is védelmezte; a másik a tette és áldozatra kész hűség, melylyel a haza jogai- hoz s szabadságához ragaszkodott. Az első által indíttatva, szövetkezett Trencsenyi Maté- val, miszerint megéreztesse Károly királylyal neheztelése sulyát, a miért hogy szabadságát iránt tiszteletlenéget mutatott. A másóikk örök emlékezetre méltó vonásokban tündöklik az ország független államiságának védelmében vívott szabadságharcok történelmének keresztü- l azon idő óta, midőn a XVII-ik század kezde- tén Kassa város volt az, mely egyenesen meghívta Bocskayt s csatlakozása által a za-

badságharcnak Magyarországon consistentiát adott.

A rohanó időnek új meg új szükségéi, új meg új mezőre terelhetik a mindennapi élet figyelmét, de a nyomok el nem töröl- hetik, melyeket az örökre mozdulatlan mult a népjellemre vésett.

En Kassa városa dícsőséges multjának hagyományos szellemét látom kisugárzani azon nyilatkozatból, melynel személyem alkalmul szolgált arra, hogy hazánk azon szent ügye emlékének meg hozza a kegyelet adóját, a melynek védelméhez nemzetem bizalma igény- telen nevetem egykoron hozzá csatolta.

A 48—49-iki függetlenségi harc nem ismétlődött meg, hanem hazánk történelmé- ben, hanem történelmi kényszerűségű folyta- tása volt azon feladatnak, mely az ösköt szent hagyományainból szállott elutasíthatlan köte- lességül a nemzedékre, a melynek tagja valék, s bármit csináljon is a jövendő a röppenő percz kényelmének alrendelnei törekvő sáfár- kodás, ama nemzedék küzdelmeinek emléké- től át fog szállani az utódokra mindaddig, a míg a diadal vésője be nem vési a bevezett tények ércztáblájára azt, hogy „c o n s u m m a t u m e s t.“

Fejet hajtva köszönöm Kassa városa tisztelt közönségének, hogy az ösköt szent ha- gymányai által inspirált soravilág megerősít- tetta bánatos lelkemben a vigasztaló hitet, hogy sokat szenvedett hazánknak vannak s lesznek hű fia, „kiknek kebele egy-egy oltár“, melyen az Árpád és hős társai által függet- lennek alkotott s egy évezred történelmé által függetlenségre hivatott magyar hazának szere- te kiolthatlan lánggal ég.

Isten legjobb áldása kísérje Kassa városa közönségét hazafiai rendeltetésének utján.

Kelt Turinban, mart. 31-én, 1883.

A melyen tisztelt törvényhatósági bi- zottságnak

alázatos szolgálja: Kossuth Lajos.

Külföldi hírek. Anticimattei bibernok ma elhunyt. — A bolgár fejedelem a szultán által bucsukihallgat- tassa fogadtatott, mire Athénbe elutazott. — Zorn német vámfelügyelő meghalt. — Enfieldben a kormány fegyver- gyára közelében szombaton este robbanás volt. A kar jelentekelen. Közvetlenül a robbanás után két embert láttak a robbanás színhelyé- ről elmenekülni. — A parisi kamara a rák- ban azon javaslat, hogy a járadék kamat 10 év alatt nem szállítható le, elfogadtatott. — Liverpoolban három nagy raktár, mely- nyekben főleg gyapot volt lerakva, leeggett. A kárt 230.000 forintra becsülik. — Sándor bolgár fejedelem Jaffába utazott, honnan Jeruzsálemben meg, hol a nyaghetet fogja töl- teni; Jeruzsálemből Aténbe utazik.

Hogy készül a debreczeni fonatos? Hát nem másképp, mint hogy a teknőből kisza- kit a kofa egy darab tészta, meggyurja az

előben, kirántja az előtte szortyogó zsrban, aztán odaadja annak, a ki megkivánta. — Hát így tesz „Verhovay-ügy“ című vezércikkünk- kel a „Függetlenség“ és különösen a „Deb- reczeni Ellenőr.“ Kikap előnye egy maroknyit, belöki a saját használatára mindenkor készen álló zsrba, megfonja a saját gusztsza szerint és kitalálja a publikumnak.

Beaconsfield lord szobrárt csütörtökön leplezte le Sir Stafford Northcote. A szobrot Raggi Mario készítette és Young öntötte bronzból. A szobornak nagy művészi értéke van. Az elhalt lordot mint a külügyek minisz- terét ábrázolja; az alakot angol köpeny fedí;

a balkéz papirtekereszt tart. A mellett a térd- szalag rend jelvényei ékesítik. A szobor 9 láb a granit talpazat 8 láb magas, és a par- lament előtt elterülő téren állították fel. A lord barátjai kedvenc virágát a primula ve- rist hordoztak gomblyukaikban az ünnepe- lyen; — mintegy 40.000 csokrot rendeztek ez alkalomra.

Helyi hírek.

A Debreczen-nánási vasut építése tár- gyában a nagykirinda-becskeréki vasut vállal- lat igazgató tanácsosa György Endre orsz. képviselő értesítette ma városunk polgárme- sterét, hogy a létesítendő vasutvonal ügyének tárgyalására a miniszteriumtól e hó 30-ára kért határnapot, mely alkalommal az engedély okmányt is elő fogja terjeszteni.

A helybeli torna-egylet táncvizigalom- mal egybekötött nyári ünnepélyt f. évi június hó 10-ikén fogja tartani.

A lóvonatu vasut vállalkozója Alt- man János ma táviratban értesítette a város hatóságát, hogy a vállalat megkezdhe- sére kikötött biztosíték, e hó 30-ikán fog Brüsseltől Debreczenbe küldetni, s a város pénztárába lefizettetni.

A Debreczenből Párisba rendezendő kirándulás tárgyában a fővárosi lapok közöl- ték, hogy az ügy élén Dr. Kovács Gyula kamarai titkár áll. A tévedések kiküszöbölése te- kiutetében tudatja a kirándulást rendező tár- saság, hogy nevezett csupán Miskolczra és vi- dekére nézve vállalt megbízatást a kirándulás ügyében.

Hajdu-Böszörményből intéztek Buda- pestre e táviratot: „Polonyi Géza ország- gyűlési képviselő és hajdu-böszörményi 48-as párt tiszteletbeli tagjának személye ellen el- követett rágalmasait a feketeleklő ligának, ugyszintén ama rágalmozó és a becsületben gázoló egyéneket a h-böszörményi negyven- nyolczas párt megveti és Polonyi személybe továbbra is bizalmat helyezi. Az országgyűlési függetlenségi pártnak határozatot a h. b. 48-as párt nagy lelkesedéssel magávéva tette, azzal a megjegyzéssel, hogy előbb kellett volna már intézkedni. A negyvennyolczas párt.“

Népesedés. A folyó hó 14-iktől 25 ig terjedő héten városunk területén született összesen 25, meghalt 26 egyén; így a halá- lozás a születések számát egygyel felülmúlta.

Az egyházközségi közgyűlésre a vidéki tagok nagyobb részt már megérkeztek váro- sunkba. Különösen ajánljuk figyelmükbe a színházát, melyben szerdán Benedek József, a „Londoni aszrlánok“-ban, Szomló Sándor, „Ezopus“-ban, tehát két jutalomjáték alkalmával fognak elő- vetetet nyujtani.

Halálozások. Városunkban april 14-től 21-ig terjedő héten következő halálozások tör- téntek: Szilágyi János 16 éves tudógymölkör, Szabó Mihály 2. aszly, Juhász Gyula 6. h. gyengesség, Tar István 23. é. tudógymölkör, Frózi Gyula 1. é. gyermek-aszly, Szilvásy Julianna 3. é. torokgyík, özv. Jenei Józsefné 92. é. aggkor, Fehér Jánosné 60. é. aggkor, Gáspár Julianna 1. é. tudólob, Bogdándi An- talné 54. é. tudóbetegség. Nagy István 65. é. öngyilkos, Balogh Ferenczné 30. é. gümölkör, Molnár Istvánné 47. é. tudólob, Molnár Sámuel 86. é. aggkor, Kasztanovics Péter 56. é. tudó- görcsök, Erdélyi István 17. é., Harangi András- né 49. é. gutatús, Kis Gáborné 65. é. tudó- gümölkör, Goldberger Jenő 2. é. gyermek- aszly, Szűcs Károly 3. é. hagymáz.

A kitűnő készítményeiről országgye- ismert és pártolt „DEBRECZENI KARTYA- GYAR“ előnyös feltételek mellett eladó. Érte- kezhetni a tulajdonossal.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Arany „Buda halálának“ nyelve.

A magyar irály mintájaul Arany János, a legnagyobb magyar költő befejezetlen trilogiá- jának e teljes, kerek egészét képező részlete a „Buda halála“ állítható fel. E remekmű nyelvénél tömörebb, jellemzetesebb és kivált- képp magyarabb nyelv költőnél már nem is ta- lálható. E tekintetben oly nagy érték, hogy sorait — mint a bibliát — számokkal megje- lölt apró részekre kellene osztani. Oszteruen naiv előadás, minő a régi krónikákból, és kró- nikás énekeinkből oly kedvesen hangzik felénk szavak, fordulatok, melyek magokban is tanúi annak, hogy a nagy költő mennyire ösmeri — itt a régi költőket, ott a magyar ős-hit, vagy őstörténet hagyományait és mindenütt a ma- gyar nyelvet a maga egész kincstárával, a mint nép, szépirodalom, és tudomány közösen formálták. Ez az a népies előadás, mely épen Arany szerint — „a legfenségesebb szépsé- getek is a népek élvezhető alakban adja elő.“ — Arany nyelve, épen mint a népé, az őshagyományok tükré. Imé, e rövidke szak elősorolásai:

Tálsók és bölcsek, jósok, oltár-nézők, — Gyiul oda hibájós, énekelni igéző, — Iráló, varázsló, ha ki tud — ráolvas, Papok, álom-fejtők s egész sereg olyias.

mindig a magok helyén s erőltetettségg nélkül használják ez ősművelődés történelmi szók: viláfgója (a népmese nyomán.) világ szépasz- szonya (talán egy vonatkozás a magyar myt- hologiára.) — rovásra hazudni (kapcsolatban a hun irásmóddal.) — turul, — hadrahívó kard, — nagyobbik ura (az az férje, mert kisebbik a sógora.) — vár-bakoló fegyver (faltörő kos,) — hún kötés (madzsgal.) — vérről adott es-

kü viszszafele mondása (a régi babona szerint) sat. — Ép ily bővében a mű jellemzetes szók- nak, szólamoknak s a legszerencsésőbb össze- vonásoknak, minők: irdatlan (irgalmatlanból,) sanyarta (sanyargatta,) — belről (belülről) sat. Jó népies, vagy ősz szóások: kétfelét dől (a nevetéstül,) — egy ivású (korú,) folyam el- ve (folyamon tul,) — kezéhez bekl (e h: bekéltetve hajlik oda,) — hadiszerbe gyűjt, add válaszra (választásra,) — főt gyökinteni (bóltintani) sat. Szók: uj fent, — hanvahodott (az arca,) szivedzik, és johádzik (mindkettő e h.: elrekevényedik,) — joh, és jonhó (bél,) — imetten (ébren,) — kettő (e h.: ketté) fennlak, — csapa, — pandal, — igazándi, — zsendül, — noszol, — áltani (kézeln), — vijjongva, — olyki (némelyik,) — vívik (viv.) — szelemen, — készántag (készakarva) tereh, — aszaly (aszly,) — sajog (régen: fénylik,) — rőt vad, — ajzani (nyitni,) — esenen (kérve,) — sat. Egyetlen egy szó használasá- hoz férhet kétely az egész műben; Etele ugyanis egy helyen magyarán mondogat oda, holott ő azt honosan, hunul cselekedné. — A mű verstani kezelése remek kivált rim dolgá- ban. Belső és lánczrimaiból: „Vadont s a Dont ök felverék...“ „De hite nem szellő s nem nyil, melyet el lö...“

Királyunk elestét, bírodalmak vesztét Diadallal kezdték, czudarul végezték... * Öreg ember esáscog, hamar ad tanácsot. S ha beszélni indul, nem tudja mi már sok.

Szebb rimeiből: választ (főn.) — választ (ige,) — nem mi — semmi, — betelnek — Etelek, — most rom — ostrom, — vidám bor — jámbor, — tettet — ketté, — marku — alku, — szédül, — szédül, — szálldos — táltoz sat. Leggyakoribb az e — i betű rime; p. o. nékik — fenékg, éli — déli, néz ki —

fészki sat. Szabadosabb rime: lly — ly betű- ből (p. o. lejlen — helyen, hüvely — művelj.) — az e különböző fajai egymással (gyermek, felel: embernek, — termek, — ezte, — éleszt- ted sat.) A mássalh. helyei megcsereivel: ru- háit — áhit, Mátra — járta: mássalh. a lá- gyításával: vadja — hagyja, betörvén — tör- vén; közbeszurt, vagy kiejtett betű: szeret- nem ha — néma, — mód — hold sat. Legna- gyobb szabadalmai, ha a magáuhangzók épen nem rimelnek: zömög — meg, olesó — Bul- csu várkun — árkon, viz — méz, eskü — eszes ki sat. A versformák (alexandrinus) gyö- nyörűen gördül, tiszta, és hangzatos. — Szép- ségek, szebbnél, szebb képek fogadnak lép- ten nyomon. Hangulatba ringat már az első sor is:

Hullatja levelét az idő vén fája... S elégikus bánattal bucsuzik a befejezés: Már fészke fölött leng énekem ezuttal... Képei általában hidegek, ám márvány tömörek, plasztikusak, vagy festőiek. — Az alkony szép rajza:

Már a nap is lemenőben Tűzet rakott a felhőben... Etele nyájas szólasa a nejehez:

Nyíl hát, lelkesedjél, én rózsá-virágom, Boríts levedeléd puha boldogságom!

Buda, a testes, pók-féle ember „képzete- leges szövedéketit fonja.“ A szépnő „min- den erén futkos szerelem hangyája.“ S mily szép jelzők ezek: „piros szerelem“, — két fol- yam ad fényes halat, — s a nő „hattyuféhr teste forog a habágyon“ A nyelv gyors, a fest- tett indulatoknak megfelelő. Imé itt is:

Hóha, hóha! hol van a vad? Egy kiáltja ihon szalad! Más kiáltja itt van, iten! A harmadik: sehol sincsen! Pár szóval tolmácsol érzelmeket, egész

helyzetet. P. o. a mikor a Buda neje először látja meg Etele közlő nejét:

„Ki hát az az asszony? mitéle királyné?“

Vagy a mikor Etele beszél el a kard álmát. „Egyszerre vágtam le véle egész vá- rost!“ — Nem válik Arany szónokivá, vagy szárazza ott szem, a hol előadás erköl- csi vagy célzatos elemében fordik. E helyeken is fölőtte tömör.

Etele a szókat érti vala folyvást, De azért kívánta, magyarazza tolmás!

Ország ha erőlen növegedni, már fog y.

Nem tudja, mivel sért a hatalmas gyöngét...

Aranyod megveszi, ő maga se véli, Hogy az indulatját adomány vezérli...

Szép és bölcs a „Gonosz egy ló a tett...“ kezdetű allegoria s szép részletek a köv- etkezők is. Ekkép van rajzolva a királyné kísérete:

Mint a hadak utja, vegyesen csillaggal, Szeli az ég boltját gyöngyhímű szalaggal, Ugy lepi átálszón a földet uszályok, Közzüle ragyogván csillagszemű lányok.

Künn már az arany nap sugarát előnti, Minus páva, ha büszkén tollait berzenti; Szóke fodor felhők, hattyúi az égnek, Usznak vala tükrén a mennyei kének.

Tiszta az allig is, mintha üveg lenne, Mennyire a látás föl nem akad benne, Reggeli szellőse mosdója hős árral, Csillan imitt-amott repeső hó, árral.

A tünder próba: Kemény próba fértit ölni, Kilencz ifjat megbávnólni, Szerelmre csalogatni, Szerelemtől szüz maradni.

Itt tanulnak tünderseget, Szivszakgató mesterséget...

* A tudósítás neve kim magunka következő Lajos, Vincze, U r h á z Ferenz, Mihály, D o b o s Gábor. * Le szédet hat aszfalton e... * Kerem es van, a bá... * Hy váltított jeg a bájos ifj... * Me lanság sz... * Sz valahára pletykával... * Sz Városunk a kinek al gyönyörű csak virult... * Sz óta minde ablakban, nyunk, egy képzeln, m... * Sz o virágait, teljes tolv... * Sz egyik czuk... * Sz rósát aján... * Sz ját épen m... * Sz ajándékozó... * Sz volt. „Hol... * Sz a szép öze... * Sz hét óta mit... * Sz folyunk, a... * Sz fogynak... * Sz tett, behiva... * Sz sult, hogy... * Sz a rózsákra... * Sz látta el ur... * Sz „Asszonyom... * Sz önnnek még... * Sz fogom elr... * Ma óra előtt... * Sz államvaspá... * Sz p a n g a... * Sz s e r e t k... * Sz z e t t. Ott... * Sz kávéház tul... * Sz urasági szo... * Sz újságíró is... * Sz közönség, a... * Sz kit hoz a... * Sz tekedéseki... * Sz alak volt, m... * Sz hatást tet... * Léptök... * Szent a... * Sz a... * Sz Erdő... * Sz Mar... * Sz Erdő... * Sz Mar... * Sz Tam... * Sz Serke... * Sz Fuvál... * Sz Ebrej... * Sz A v... * Sz Hossz... * Sz Dagad... * Sz Más fel... * Sz Lába d... * Sz Nincs... * Sz felsorolás... * Sz összeforrt... * Sz gazdagabb... * Sz ravasz Det... * Sz latokkal; g... * Sz él. A hun... * Sz élczeln, Ete... * Sz vadászatok... * Sz ajándokul h... * Sz tökéletes, a... * Sz mely felfog... * Sz megnyerő s... * Sz p. o. az, h... * Sz másba, mint... * Sz szerekni... * Sz papirosra... * Sz lesz. Tehát... * Sz nyelve is... * Sz irodalomban... * Sz zeti, mivel... * Sz mal, de egy...

rcset tart. A mellett a térd... ekesítik. A szobor 9... 8 láb magas, és a par... terezen állították fel. A... virágát a primula ve... blykaiában az ünnepe... 0000 csokrot rendeztek ez

lyi hírek.

nánási vasút építése tár... da-becskerekai vasút váll... sa György Endre orsz... e ma városunk legérme... tendő vasutovonal ügyes... nisteriumtól e hó 30-ára... alkalmával az engedély... terjesztési.

orna-egylet táncvizgalm... ri ünnepélyét f. évi június... tani

vasut vállalkozója Alt... táviratban értesítette a... a vállalat megkezdhet... síték, e hó 30-ikán fog... enbe küldetni, s a város... n.

nál Párisba rendezend... n a fővárosi lapok közöl... n Dr. Kovács Gyula... A tevédek kikérülése te... kirándulást rendező tár... csepán Miskolcra és vi... megbízást a kirándulás

ményből intéztek Buda... Polonyi Géza ország... hajdu-boszörményi 48-as... ájának személye ellen el... a felleltek ligának, al... mazó és a becsületben... h-boszörményi nyegven... és Polonyi személyebe... helyezi. Az országgyűlés... atározatát a h. b. 48-as... ssel magáévá tette, azzal... gy ebb kellett volna... a egy venny olc z a s

A folyó hó 14-ikétől 25 ig... sünk területén született... t 20 egyén; így a halá... zamat egyfel felült. A... rületi közgyűlésre a vidéki... már megérkeztek váro... sen ajánljuk f... színházat, melyben... k József, a „Londoni... tó Sándor „Ezópus“-ban... nek alkalmával fognak el...

Városunkban ápril 14-től... követező halálozások tör... nos 16 éves tudgumókor... szály, Juhász Gyula 6 h... an 23 é. tudgumókor... gyermek-aszály, Szilvássy... k, özv. Jenei Józsefné... r Jánosné 60 é. agkor... s. tudóbb. Bogdándi Aug... s. Nagy István 65 é. ö... nreznec 30 é. gumókor... s. tudóbb. Molnár Samu... anovics Péter 56 é. tud... an 17 é. Harangi András... k. Gáborné 65 é. tud... r Jenő 2 é. gyermek... 3. é. hagymáz.

zítmenyieiről országster... DEBRECZENI KÁRTYA... telek mellett eladó. Érte... ssal.

kor a Buda neje először... gy nejet:

Etele beszéli el a kard... stam le véle egész vá... k Arany szónokivá, vagy... a hol előadása erköl... mben fordik. E helyeken

ertitála tolvást... t. magyarzza tolmács!

n novopodni, már fog y... a hatalmas gyöngét...

szí, ó maga se véli... gát adomány vezérli...

„Gonosz egy ló a tett... s szép részletek a kö... an rajzóla a királyné

gyvesen csillaggal... yongyhimű szalaggal... a tüdő szálak, ... csillagszemű lányok.

nap sugarát előtti... en tollait berzenti;... hattyui az énekek... a mennyi kének.

antha üveg lenne... nem akad benne... sódja a hus árral... epező bórral.

férfit öni... megbúvólni... halogatni... zuz maradni... nderséget...

* A tíz éves találkozósról tegnap közölt tudósításunkból, nyomdai hiba miatt, többek neve kimaradt, ennélfogva alkalmat veszünk magunknak a teljes névsor közlésére, a következőkben: György Elek, Csiky Lajos, Tóth Lajos, Nagy Imre, Dombi Vincze, Furedi Lajos, Bészler Imre, Urházy Lajos, Zöld József, Zsigmond Ferencz, Debreczeni László, Bugyi Mihály, Szabó Menyhért, Szivós Károly, Dobos László, Timár Imre, Sallay Gábor.

* Legujabb viczc. A következő párbeszédet hallottuk vasárnap délel, a nagypiaci aszfalton egy uracs és egy kisasszony között: „Kérem ebben a városban csak két Móricz van, a bátyám: meg a Weiss Kóbi!”

* Hymen. Pusztay Sándor ur tegnap váltott jegyet társas köréink egyik eltető lelke, a bájos ifjú Aron Ilka kisasszonnyal. — Boldogság kísérelje a szép frigyét!

* Megfajítás. Lapunk 78-ik számában közölt sakk-talány megfajítását ma beküldötték Szabó János, Nagy B.

* Megégett gyermek. A szülei gondatlanság szörnyű esetét idézett elő tegnap. Kulcsár János, homó-utczai lakos 2 éves fia a lángok martaléka lett. Szülei ugyanis nem voltak otthon s a kis fiú 4 éves fivére szivarra gyújtott és a gyufát a gyermek ruhájára dobta. A ruha azonnal tüzet fogott és azserencsétlen gyermek testét annyira összeégette, hogy két óra múlva meghalt. Hány ilyen szerencsétlenség történik csak azért, mivel a szüle mégis elég gondatlan apró gyermekek keze ügyében tüzi szerszámot hagyni! E szomorú példa is azt tanítja, hogy vigyázni kell a gyermekekre.

* Szép asszony rózsája. Hogy végrevalahára mi is szolgáljunk egy kis parázs pletykával, elmondjuk ezt a kis történetet. Városunk egyik legszebb asszonyával történt, a kinek ablakában — a kora tavasz dacára — gyönyörű szép rózsák virulnak. Tulajdonképp csak virultak, mert csodák-csodája — egy hét óta mindennap... kevesebb virág volt az ablakában, végre... egy sem! Szép asszonyunk, egy előkelő özvegy, nem tudta elképzelni, micsoda titkos hatalom esenegeti az ő virágait s ugyancsak forralta a boszút titokteljes tolvaja iránt! Történt egyszer, hogy egyik cukrászdában épen olyan márciusi rózsát ajándékozta neki, mint a melyek utolsóját épen ma reggel csipték el ablakából. Az ajándékozó városunk elegans uracsainak egyike volt. „Hol vette ön ezt a rózsát?” — kérdi a szép özvegy. „Inasom hoz ilyen rózsát egy hét óta minden reggel!” „Különös!” — felel hölgyünk, az én rózsám is épen egy hét óta fognak... minden reggel!” Szó szót követett, behivatott az inas is — és elvégre kiült, hogy ő keme minden reggel zsebre dugta a rózsákra kapott pénzt s illy ócsó módon látta el urát gomblyukba való rózsával. — „Asszonyom! — zárta be a vitát uracsunk — önnek még két rózsája maradt s ezeket én fogom elrabolni az... arczáról!”

Hazánk s a külföld. — Mailáth gyilkosa. Hétfőn reggel hat óra előtt tíz percczel az osztrák-magyar államvaspálya Bécs felől jövő veszonat Spanga Pál erős fegyveres kísérettel közt Budapestre érkezett Ott várták az iudóházban egy kis kávéház tulajdonosa, egy pénzér és egy faczér urasági szolgá: Spanga ismerősei és egy-két újságíró is, meg a közönség ismerősökét váró közönség, a kiknek sejtelve sem volt, hogy kit hoz a vonat. Rendőrségnek, biztonsági intézkedéseknek sehol nyoma. A gonosztevő oly alak volt, mely a körülállókra a legsötétebb hatást tette. Egy sarkig erő, idomtalanul bó,

S tündér-nép titokzatos világáról: Léptök után a lomb megsuhan ott és itt, Szent a manók éjje, fű! fa! virág! — csitt, csitt! S a hajnal ragyogó leírása: Eredj deli hajnal, te rózsaszínű! Már lengeti leped hűs reggeli szellő; Eredj, puha fészék melegen, pacsirta! Már tetszik a hajnal előírja.

Támadj, koronás nap! már zeng neked a dal: Serkenj hadi kürt-zó, költé sereget dallal! Fuvalom, hajnal kürt, pacsirta, had és nap, Ébredjétek mind, mind! Eteleim gyorsabb! A vadállatok falkájáról. — Hosszu nyakát némely levegőbe tűzi, Dagadó czimpával a viharat büzi. Más felrug emelten lobogó farkához, Lába dübörgésén ijed és futkároz...

Nincs tér a nagy értékű mű szépségeinek felsorolására — Aranyánál a nyelv általában összeforrott a tartalommal; egymást segítik, gazdagabbítják. Buda nyelve darabosabb, a ravasz Detrés sima és tele kétfélemlő hasonlatokkal; gót lévén, pogány vonatkozásokkal él. A hun urak nevetnek a Czerkó kezdetleges élcein, Etele nem teszi. A had-gyakorlatok, vadászatok, tájak, épületek, a magyarok által ajándokul hozott népies leírása mind tömör és tökéletes, az idevágó krónikák és kutatások mély felfogására, buvárlására va l. Mily jellemző megnyerő s magában véve is páratlan vonás p. o. az, hogy Etele hun irásmdó szerint nem másba, mint rózsafaba metszi neijébe intézett szerelmi üdvözlését, úgy a hogy ma rózsaszín papírosra írják. Itt a nyelv is lágy, szelid lesz. Tehát oly mű a „Buda halála”, melynek nyelve is mintaszerű, a „magyar költészet s irodalomban a legtökéletesebb, telve nyelvésszeti, mivelődés-történeti s nemzeti tartalommal, de egyszer sem a költészet rovására. G-r-l-o.

szürke daróc rabszúrben egy vézna ember, a kiből nem látszik más, csak a bakoncosos két lába és a rövid vasra vert kezei; a fejét, arczát teljesen eltakarta a nagy, hegyes végű csuklya, mely csaknem az állág volt lehuzva. De a kik lehajoltak, aláláthattak a csuklyának és ekkor szemökbe tűnt a gonosztevő ijesztő halaványsága, kórházi tartózkodása alatt megsoványodott arczának alsó része; a borotvátlan, vörhenyes-szőke szakállal, a kusza, sárga bajusz s a bal pofacsont alatt egy fél ökölnyi karbolsavas vatta-gomoly, melylyel az orvosok által vágott seb volt lekötvé. A siralmas alak a nélkül is alig bírt a lábán állani; összevasalt kezei és békös lábai még tehetetlenebbé tettek. Két börtönőr által támogatva vándorolt a bérkocsij, hol aztán az örök fölemelték és leültették a jobbik hátsó ülésre. A hírbeült vendég egészen váratlanul toppant be a „Fortuná“-ba. A kocsi behajtott egészen az udvarba, hol a rendkívül gyöngé Spangát ismét az örök vették ki a kocsiból. A földszinti 8-as szanu cellában helyezték el s nyomban intézkedtek a további gyógykezelés felől. Az orvos Spanga állapotát kielégítőnek találta s nem is lesz szükség Spangát a rákór-házba szállítani, hanem a Fortunában fogják gyógykezelni. Spanga — hir szerint — a gyilkosságát határozottan tagadta.

— Strike. Bécsben számos pék-le-ény megszűntette a munkát; várható, hogy még sokan követik ezt a példát. Ketszáz katonai pék alkalmzatott. Egy péklegényt, ki látító röpiratok kiosztásán tetten kapott, elfogták.

— Az aradi leégett színháznak a régi helyén való felépítésére vonatkozó városi közgyűlési határozat megsemmisítése végett a belügyminiszteriumhoz száz helybeli polgár aláírásával intézett felfolyomlás s szombati napon kelt miniszteri leirat értelmében elutasított.

— „Ott a kutya!” A párisi opera előtt, pénteken d. u. rémületes jelenet történt. Mint rendesen, sok ember járt a sétányon egyszerre egy sétáló ur revolvert vesz elő e felkiáltással: „Ott a kutya! Ott a kutya!” Ötször lött a sétáló közönségre. Ez néhány másodperc alatt történt. Az emberek sikoltottak, futottak, míg végre néhány bátor ember a merénylőre vetette magát és legyűrte. A közönség szét akarta őt tépni, lerángatták már ruháit s a rendőrség csak nagy nehezen szabadította ki. A lövésék közül három talált s mindhárom súlyos sebesülést okozott. A három megsebesült egyike nő. A merénylő Altschüller nevű, német eredetű s Párisban lakó úzer, néhány millió tulajdonosa. A lövészeket az örültség rohamában követte el. Nehézkorban szenved, s néhány évvel ezelőtt hasonló merényletet követett el a Boisban, de ekkor szerencsére nem talált. Egy ideig az elmebetegyek intézetében zárták el, honnan mint meggyógyultat bocsátották ki.

Muzsák. — Színház. Tegnap, hétfőn, f. h. 23-án a „Csángók” című népszimű került színre gyérszámú közönség előtt, mely egyáltalában csekély érdeklélte nézte a több, mint három óra hosszágú (!) tartó előadást. A „csángók”-ról csak azt mondhatjuk, hogy az igazgatóság vásári munkát választott a vásári alkalmára. Vannak ugyan túrhét akatreszei s látszik, hogy szerző ezekből kerek egészet ohajtott összeállítani, de egészben véve mégis csak tákolmány. A görüdekeny nyelvezet, egy-két rokonszenves alak s néhány megkapó jelenet hatását lerontja benne a képtelen eszme, melyben a darab megfordul. A mű szerzője, a mint már irtuk, Ditrői Mór vidéki színész, kitől a „Csángók”-ban tapasztalt hiányok dacára sem lehet eltagadni a tehetséget, a szimulirás némi tehetséget. Az előadás egy-két kését, akadozást leszámítva, túrhét volt. Kiss né asszonyt (a bíró leánya) szerepében első sorban illeti a dicséret, elejétől végig csinos drámai alakítást produkált; a második felvonás utolsó jelenetében különösen hűen adta vissza a reményekben csalatkozott, megtört leány alakját. V a d n a y k. A Kis s Mihály s Egrý Kálmán urak is, mint mindig zajos tetszést arattak, ép úgy Rónas z e k i ur is a bamba csángólegény szerepében. A csángó bíró szerepe — Benedek ur kezében volt s kitűnően vitte keresztül azonban a fölszereplők buzgó igyekezete nem menthette meg a darabot a műsor számára. — (s.)

— Benedek József ur, hirneves színészünk holnapi jutalomjátékára ismételten s melegen felhívjuk a közönség figyelmét. Benedek ur Meddle-t, a „Londoni arslánok” e főszerepét akkor vette át, a midőn Tóth József, a legnagyobb magyar intrikus színész kidőlt. S dacára ily hatalmas emlék nehezítő körülményének, Benedek mégis a fővárosi sajtó és közönség nagy meglepésére játszotta el: annyi új vonást vegyített a szerepbe, annyira eltérő felfogással adta elő, hogy azt egyszerűen újjáferem tette. Részükről a legnagyobb érdeklődéssel tekintünk, a jutalomjáték estéjén nyeredő nem mindennapi művészi élvezet elé.

— Két halott. A francia irodalomnak művészetnek érdemes halottja van: Jules Sandeau, a hirneves novella író s finom érzésű moralista, az Institut tagja, ápril 21-én szenvedett ki. — Nevét marandóvá teszi a „Gendre de M. Poirier”, a „Jean de Thommeray” s „Mlle de la Seiglière, sat. című regényei.

— Színházi hírek. Somló Sándor ur szombati jutalomjátékául „Aezopust” Rakosi

Jenő legkitűnőbb darabját választja. Még viszsza térünk e tárgyra. — „Nap és Hold” című operette még e héten új szereposztással — Horváth Arnold tenoristával — színre fog kerülni. — A „Csángók” című népszimű iránt tegnapi előadása alkalmával oly kevés érdeklődés mutatkozott, hogy az — noha ki volt tűzve — nem fog ismét előadni.

TÖRVÉNYSZÉK. — A Ring-színház ügye. Szombaton délelben kapta meg a bécsi Landesgericht, az igazságügyi miniszterium leiratát, melyben arról értesített, hogy a Ringszínház leegési pörében elítélteknek, kiszabott büntetéseik elengedtetett. E leirat folytán Jauner igazgató Nitsche és Gehringert azonnal szabadlábra helyezték. — Hets Ödön és Márkus István, előbbi a Thaly Kálmán pártjának főkörtése az utolsó választások alatt, összeszólalkozván — becsületsértőleg nyilatkoztak egymásról; ügyük most került tárgyalás alá s a törvényszék Hets Ödönt becsületsértés címén vád alá helyezni határozta.

Közgazdaság. — Az orsz. magy. gazdasági egyesület hétfői közgyűlésén díszes közönség jelent meg. Az egyesület anyagi helyzete virágzó, a mennyiben a múlt évben 19 alapító fizette be alapítványát, úgy hogy az egyesület fennállása óta a befizetett alapítványok összege 126,226 frtra emelkedett. Kamatozó alapítványos a múlt évben 7 lépett be, és a kamatozó alapítványok összege 64,016 frt. Az évdíjas tagok száma részint lejárt kötelezettségek megújítása, részint új belépés folytán 113-al szaporodott, úgy, hogy az egyesület működő tagjainak jelenlegi száma 1-ször alapítók befizetett alapítvánnyal 275, 2-ször alapítók kamatozó alapítvánnyal 238, 3-szor évdíjas tag 307, mindössze tehát 820 működő tagok számának szaporodása mily örövendetes lendületet vett, általános tetszéssel fogadtatt.

Felolvastott ezután a folyó évi költségvetés, a melynek meghallgatása után Zichy Antal és gróf Cziráky János kérték a költségvetés egyes teteleire nézve némi felvilágosítást, mi az előadó Ordódy Lajos által megadtván, a költségvetést a közgyűlés elfogadta és helyben hagyta.

Erre gróf Szapáry Gyula elnök felszólítja a jelenlevőket, hogy szavazataikat a II. alelnök és 2 választmányi tagra nézve adják be, és a szavazólapok összeszámolására gróf Zichy Nándor elnök kérését fel. A második alelnök és két választmányi tagra esett szavazatok összeszámolása után, elnök gróf Szapáry Gyula határozatképp, hogy a beérkezett 49 szavazat közül ugyancsak 49 gróf Dessewffy Auréla, mint alelnökre, 48 szavazat ifj. gróf Széchényi Imrére, és 48 szavazat ifj. Mailáth Györgyre, mint választmányi tagokra adtván be, nevezettek az említett minőségben a közgyűlés által megválasztottak.

Az 1885. évi budapesti orsz. ált. kiállítás érdekében, az e tárgyról szóló 1883. XII. t. cz. alapján szervezkedett országos nagybizottság megkezdette előleges működését. — A hazai közönséghez e tárgyban egy a kiállítás célját s hasznát ösmertető, s így ennek magartartására buzdító felhívás adatott ki a melyet alkalmunk leend később egészterjedelmében megösmertetni; Most ezuttal csak tájékozás végett főbb vázlatban kívánunk az e tárgyban megindult előmunkálatokról, szervezkedésekről megemlékezni. Az országos általános kiállítás érdekében vidékenként leendő előmozdítása végett kerületi és helyi kiállítási bizottságok szervezettek. — A kerületi bizottságok felállításának: Aradon, Brassóban, Budapesten, Debreczenben, Fiumén, Kassán, Kolozsvárt, Miskolczon, Nagyváradon, Pécsen Pozsonyban, Sopronban, Szegeden, és Temesvárt, tehát 14 helyen. Mindegyik kerületi bizottság hatásköre bizonyos meghatározott területre vonatkozik. Ezek közül a debreczeni ker. bizottság hatásköre kiterjed a debreczeni ker. és iparkamara területére, Bihar megyét és Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott várost kivéve.

Elnöke lesz a főispán, alelnökei a debreczeni kereskedelmi és iparkamara, — valamint a hajdu megyei és debreczeni gazdasági egyesületek elnökei. — Tagjai 1-ő, a kereskedelmi s iparkamara alelnökei, továbbá a kamara iparosztályának bel és kül-tagjai és a kamarai titkár, 2., a nevezett gazdasági egyesületek alelnökei, választmányi tagjai és titkárai; 3., a kerület összes közzgazdasági előadói; 4., a földm. ipar s kereskedelemügyi minster által kinevezett 10 tag. — Feladata leend a ker. kiállítási bizottságoknak: A kiállítás iránt közérdeklődést ebrzesíteni és terjesztetni, a kiállításba való részvételre az illető kerület versenyképes iparosait és gazdáit serkenteni, és a részvétel esetleg buzgó iparpártolók előzetes megrendeléseit által lehetővé tenni.

A helyi bizottságokat szervezni, a részletes utasításokat a kiállítókkal megösmertetni, a beküldendő kiállítás tárgyakat összegyűjteni s azok felett előbírálatot gyakorolni stb. Átalában köteles az országos bizottság utasításai szerint eljárni. — Ezen kerületi bizottságok még ezen nyár folyamán megalakulandanak.

Apró-cseprő. Ép a házassági szerződést írják alá. A menyasszony nagybátyja, egy hetven éves aggasztán, kitől néhálv bálvárságot vártak, szelhetőségükben halva rogyott össze. A völgyén ekkor odalép leendő újpájos és meghatolt hangon szól

hozta: „Köszönöm, látom ön nem csalt meg bennünket reményeinkben.”

A boldogok hamar felednek. És a ki tud feledni boldog. Szerencse, ifjúság jellemek. Elmulnak énekek búcsú, aggók!

Egy jogtudor, a ki egy éves önkényes, valamint vétés miatt arra ítélték, hogy a kaszárnyában mindenféle közlegényi teendőket végezzen. Többek között süpörnie is kellett! A káplár egy darabig gumyosan nézi, aztán rákiált szánalmasan: — Nem resteli, hogy doctor és még csak udvart sem tud süpörni??

Tréfás talányok. 1.) Milyen betegség az: ha egy piros ember nagyon gyorsan sétál a szobában? — 2.) Micsoda harc helyére emlékeztet az, ha egy szuk süveget hagyunk az asztalon? — 3.) Micsoda közlekedési eszköz egy gróf, ha sok bört iszik. — 4.) Hogy lehet ezt a mondatot egy fiatal zenésznek való tanácscsá kiegészíteni: Légy hasonló Feencz? — 5.) Micsoda diákközmondást mond egy ájtatos apa a fiának, ha gróval ajándékozza meg s egyszerű munkásságra is buzdítja? — (A megfejtést jövő számunkban közöljük.)

A közönség köréből. T. Szerkesztő ur! Tegnap reggel egy vasuti tisztviselő leánya Kaszárnyában levén utazandó, önkézelei jegyének megoldozásához s a szükséges jegy megváltásához a helybeli vasuti pénztárnál jelentkezett. Kapott is fel jegyet a 3. osztályra. A helyi járatan levén az ügyben megkérde, hogy-e 3. osztályi jeggyel utazhatik-e 2-ik helyen, miután önkézelei jegye oda szől? A pénztárnok teljes gombasággal fordult a hölgyre, hogy ne törődjék semmivel, menjen, utazzék a hol és a hova sat. — Már a kifejezések sem voltak hivatals jellegűek, de a hang, no az quavifikaletan volt. Hát hiszen szép dolog volt szemben dicszavakolni, de hogy egy iczipiczi pénztárnokoska tisztviselő társának felöltő leányával gombaságoz, no ez már... találja ki 3-ad osztályú pénztárnok ur — micsoda? Debreczen, ápr. 24. Tisztelettel S-s.

Vasuti személyvonatok menetrendje. Indulás. Budapestre, Ceglédre Nagyváradra: délelőtti 11 óra 57 perczkor. este 9 „ Nyíregyházára, Miskolcra, reggel 7 óra 57 „ d. n. 3 „ 33 perczkor. Szatmárné, Kirdyháza: reggel 4 óra 15 perczkor. délután 3 „ 49 „ Erkezés: Budapestre, Nagyváradra: reggel 8 óra 45 perczkor. d. n. 8 „ 19 „ Miskolcra, Nyíregyházáról: d. n. 11 „ 42 perczkor. este 8 „ 07 perczkor. Szatmárné, Kirdyháza: délelőtti 11 óra 27 perczkor. este 8 „ 30 „ Felelős szerkesztő: GÁSPAR IMRE. Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

NYILT-TÉR. 1883-iki friss töltésű szolyvai, polenai és luhi Erzsébet ásványvizek díszesen kiállított üvegekben megrendelhetők: Munkácsön és Nyíregyházán a központból. a főkraktárból. MARSALKO KÁROLY, munkácsai urad. ásványvizek bérloje.

A budapesti ásvány vegyészeti gyár akácza-utca 35. szám, ajánlja a következő czikkeket: ROVAR POR! svábok, oroszobarg, (bűdösvörös) poloska, balha, mely és minden a világon létező rovar ellen, azonnal ölő hatású. Egy 25 deka súlyú csomag, utánvéttel 50 kr.

Fém tisztító pomádé, fémtisztító pasztanák is nevezve, legnagyobb fajta csomagolással együtt csak 50 kr. Utánvét mellett. Patkány- és egér-méreg! a legjobb, biztos hatású, azonnal ölő szer, jótállás mellett csomagolással együtt utánvétellel 50 kr.

Vörös tisztító por, 15 díszesen kiállított csomag 50 kr. Utánvét mellett. Bécsi méz, friss, 15 légmentesen elzárt csinosan kiállított csomag 50 kr. Utánvét mellett. KERESKEDŐK százelemben részestulnek, s kívánatra az összes gyártmányainkról árjegyzéket küldünk.

Friss idejű töltésű ásványvizek:

Mattoni-téle „GIESHÜBLER“, legtisztább égvényes savanyú-kút, legjobb asztali- és üdítő ital, kiűnő hatásának bizonyított köhögésnél, gégebajoknál gyomor- és hólyaghurutnál. — Továbbá: **Bartfai savanyú-víz**, bikszádi borvíz, billini savanyú-víz, budai keserűvizek, csizi iblany-víz, czigelkai iblany-forrás, éger-franzensbadi Ferencz és sós forrás, emsi-Krennchen és Öböl-forrás, Halli iblany-víz, ivándai keserű víz, igmándi szénsavas keserű-víz, Kissingi, Rákóczy-forrás, koritniczai savanyú víz, lipiki iblany-forrás, Margit gyógyforrás, Mohai Ágnes-forrás, marienbadi keresztúti és Rezső forrás, parádi kénvíz, Püllnai keserű-víz, preblai savanyú-víz, polovai savanyú-víz, pyromonti aczélforrás, rohitschi savanyú víz, lipóczi Salvator-forrás, Suidsitzki keserű-víz, alsó- és felső seltersi-víz, szolyvai, szulini és szlácsi savanyú-vizek a lehető legmérsékeltőbb árak mellett beszerezhetők

Rickl József Zelmós

fűszer-, festék- és ásványvíz kereskedésében.

Ugyanott kaphatók:

szabadalmazott kátrányfestékek.

A szab. kátrányfestékek a legolcsóbb pótlékát képezik a sokkal drágább olajfestékeknek és durva, valamint sima a szabadban levő tárgyak bemázolására szolgálnak. (Ilyenek: kerítések, kapuk, ablakok, földművelési eszközök, zsindely házfedelek, hidak stb., istállók, gazdasági épületek, sör- és pálinkafőzőházak, gyárbelsőiségek belsejében, nyers falazat, mész- és cement-vakolás, homokkő tetőpép és fémház-tetők homlokzat-mázolására.)

A szab. kátrányfesték különböző színárnyalatokban a mázolásra készen szállítatik és mindenki által könnyen mázálható; a használat előtt semminemű keverést sem szükséges, sokkal gyorsabban szárad, mint az olajfesték, megszáradás után semminemű szagot sem hagy hátra és nagyon bőfűző.

A szab. kátrányfesték a kátrányból kivont corosiv olajai által egy kitűnően konserváló mázat ad, mely különösen a fát a rothadásól megóvjaa, vásat, fémét és falazatof pedig a lég befolyásai ellen védi.

Ezen festékek ölomvegyletektől mentek és kőnkéneq befolyása által meg nem változnak.

Durva felületű tárgyak egyszeri, s ma felületük kétszeri bemázolására méterenként 0.20—0.30 kilogramm festék szükséges.

Főraktár Debreczen és vidékére **RICKL JÓZSEF ZELMÓS** fűszer-, ásványvíz- és festékárú kereskedő üzletében a „Török császárhoz.“ Vidéki rendelések gyorsan eszközöltenek.

4°

A R A N Y

5° P A P I R

JÁRADEKOT
MAGYAR

OSZTRAK

HITEL-
részvényeket

azonnal, vagy folyó évi április 30-án és május 15-én átveendő tételekben, szigorúan, a napi árfolyam szerint számítva

tőke befektetésre és tőzsdei spekulációra.

ajánlunk. Az átvételig kamatok nem terhelik a vevőt, sőt az átvétel igen csekély díj mellett továbbra is prolongálható — míg az eladás, magasabb árfolyamon, a fél tetszése szerint, bármikor eszközölhető.

5000 frt járadék vételnél 150 frt fedezet készpénzben, értékpapirokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbízás azonnal visszatérítetik.

TOZSDEI ÜZÉRKEDÉSRE

különösen magyar és osztrák hitelrészvényeket ajánlunk. Fedezet: 25 drb. vételnél 350 frt — készpénzben, értékpapirokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbízással egyidejűleg beküldendő. Megbízásokat pontosan teljesít és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

A Magyar Pénzügy kiadóhivatalának
bank és bizományi üzlete
Budapest. V. Nagykörönd-utca 8

„MARGIT“

gyógyforrás.

Bécsi világkiállítás

Erdem-érem.

Triesti kiállítás

Erst-érem.

Szobránczi kiállítás 1891

I-ső osztályú díszoklevél.

Hazánk ezen, vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a lélegzési, emésztési szervek idült hurutos bántalmainál, torok-, gége-, légző- és hörgőbetegségekben kiváló sikerrel használják: Budapest **Dr. Korányi Frigyes, Dr. Gebhardt Lajos, Dr. Navrátil Imre, Dr. Poór Imre, Dr. Kétly Károly, Dr. Barbás József.** — Bécsben **Dr. Bamberger Henrik, Dr. Duschek** egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a **Margit-forrás** nemcsak méltó versenytársa a Seltersi, — Gleichenbergi, — Gieshübl, — Radeini, — Vichyi, — Emsi s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. — A mellbetegek klimatikus gyógyintézetében, különösen az általános ismert és ma leglátogatottabb klimatikus gyógyintézet Görbersdorffban a Margit-forrás otthonossá vált.

Szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kéri a tekintetes orvosi kar, úgy a t. ez. közönség, hogy az eddig használt „Luh“ név mellőzésével ezentúl csak a „Margit-forrás“ elnevezést használni sziveskedjenek.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

KIZARÓLAGOS FŐRAKTÁR:

EDESKÜTY L.

magyar kir. udv. ásványvíz-szállítónál

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-TÉR.

Debreczen, 1883. Nyomatott kiadótulajdonos KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Legnagyobb mennyiségben u. m. kicsinyben kapható

firneiszban tört festékeket,
padozat festék-lack, mely két óra alatt tökéletesen szárad.
Kocsi-, butor-, bőr- és szesz-lack,
MINDENNEMÜ ECSETEK.

Egyetemleges bőrkenőcs, fekete szíjjazatra, kocsi-tetők, láb-beliék és katona-szíjjazatok feketítésére és puhán tartására, továbbá házak külső falainak befestésére legalkalmasabb különböző színű föld festékek bizományi raktára.

VETEMÉNY- és KERTI-MAGVAK.
Rovarpor és poloska irtó szer.
Fém tisztító pomádét, ugymint cukrot, kávét és mindenemü fűszer-, festék- és anyagárukat a legjobb minőségben és jutányos árak mellett ajánl

GANOF SZKY LAJOS,

Czegléd-utca „a kék macskához“ a casino mellett.

Etvágytalanság és emésztési hiány, hámorroid-, valamint légzési betegségek, köhögés, mellbetegség, testi gyengeség, vérszegénység, c-odálatos gyógyulást találnak a Hoff János féle maláta-készítmények változatos használata folytán.

Ritka gyógyjelentés,

szepetnbor elsejéről csodálatos módon elért gyógyulás felől a Hoff János-fele maláta-kivonati egészség-sör (ugyanaz számtalanokon segített már, kiknél egyéb szerek sikertelenek maradtak) és a többi előnyösen ismert kitűnőségeit, császárok és királyok által 58-szor kitüntettet Hoff János-fele maláta-gyógytápkészítmények áltl.

Tekintetes ur! Az igazságnak tartozom azzal, hogy az ön Hoff János-fele maláta-kivonati egészségi sörök és maláta csokoládéjának gyógyhatása felől a következőket közlöm:

Anyám, ki már évek óta gyengülésben szenvedett és e mellett még gyomor- és mellbeteg is volt, 7 1/2 hónap óta naponkint háromszor használta az ön maláta-sörét s naponkint reggel és este egy csésze maláta-chocolade-t s ime, anyám oly egészséges, hogy 78 éves asszony létre személyesen vezeti a háztartást. Szíveskedjék még küldeni (következik a megrendelés) ismét egy szállítmányt. Örökké háladatos

Eger, Csehország, 1882. szept. 1.

FŐRAKTÁR: Csanak József, Debreczenben, főpiacz, továbbá Rickl József Zelmós nál Gerébly Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerésznél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerertárban.

A nyiregyházi sóstó-fürdő

ugynevezett gyermek fürdőnek már rég el van ismerve és ez elismerést meg is érdemli a mennyiben dus szikló, valamint konyhasó tartalmánál fogva az anyagcsere-tetemesen előmozdítván, a gyermekek bizonyos fejlődési betegségeire, valamint a gyermek egészséges kifejlődésére egyáltalán igen kedvező befolyást gyakorol.

Kitűnő sikerrel használtatik ennélfogva: a görvély betegség (scrofulose) minden fajánál (görvélyes szem- és fülbajoknál, mirigy-daganatoknál, csont és izületi bántalmaknál.)

Ettől elszámítva, a „Sóstó“ továbbá mindazon kóralakoknál, melyek ellen sósfürdők vannak használatban, kedvező eredménnyel alkalmaztatik. így pl. csuzos és köszvényes bajoknál és bizonyos női betegségekknél. (Különösen kiemeljük a csuzos és izületi bántalmakat, mivel azoknak számos súlyos esete teljes gyógyulást talált intézetünkben.) Ajánljuk továbbá intézetünket, mint tartózkodási helyet, oly időlni kívánó egyének részére, kiknek egyedül friss levegő élvezetére van szükségök, és kiket a Sóstónak nagyobbára szélmentes, szelid erdei levegője bizonyára ki fog elégíteni. Ez idén több rendbeli újítás létesített, nevezetesen egy diszes fedett nyári pavillon épült, mely nem pusztán táncmulatság helyiségéül szolgál, de vendégeinknek alkalmat nyújt, hogy szabadban és mégis védett helyen időzhetnek. A park jóval nagyobbított, sétányok szaporítottak stb.

Fekvése és közlekedés.

Nyiregyházától félórányi távolságban fekszik, egy mértföldnyi terület elfoglaló dus lomboztu erdő közepette.

Legélszerűbb közlekedési eszköznek találjuk, a nyiregyházi indóháznál mindig feltalálható járműveket, melyek hatóságilag szabályozott ár szerint, jókarban tartott uton fél óra alatt kiszállítják a vendégeket; különben pedig használható, a nyiregyház-ungvári vasut vonal is, melynek első állomása a „Sóstó“ (10 percnyi távolság a fürdőtől.) Rendes, napontai posta közlekedés az igazgatóság eszközöl.

Gyermek hintáról, játékról, csolnakról; valamint olvasni kívánók részére hírlapokról, a társulat díjtalanul gondoskodik.

Lakások lehetőleg előre rendelőndök a sóstói felügyelőnél; más rendbeli felvilágosítással szolgál a társulat igazgató orvosa Dr. Baruch Mór, ki többször hetenként meglátogatja az intézetet és kihez a tisztelt vendégek, ha esetleg panaszuk, vagy valamely kívánságuk volna, fordulni sziveskedjenek. A fürdő idény május 1-én veszi kezdetét.

A NYIREGYHÁZI SÓSTÓI FÜRDŐ TÁRSULAT.